

Ludność na rynku pracy w województwie świętokrzyskim – wyniki wstępne NSP 2021

06.12.2022 r.

504,9 tys.

Liczba pracujących w województwie w wieku 15 lat i więcej

26,4 tys.

Liczba bezrobotnych – w województwie w wieku 15–74 lata

Niniejsza Informacja sygnalna prezentuje wstępne wyniki NSP 2021 w zakresie sytuacji osób na rynku pracy w województwie świętokrzyskim. Okresem obserwacji był tydzień poprzedzający moment krytyczny spisu, tj. 25–31 marca 2021 r., a badaniem objęto osoby w wieku 15 lat i więcej¹. W porównaniu z wynikami spisu z 2011 r. zaobserwowano wzrost liczby pracujących o 6,2% oraz spadek liczby bezrobotnych o 66,6%.

W porównaniu z wynikami NSP 2011 w województwie świętokrzyskim, analogicznie jak w skali całego kraju, zaobserwowano duże zmiany wewnątrz populacji aktywnych zawodowo (na którą składały się subpopulacje osób pracujących i bezrobotnych). Zwiększyła się o 6,2% liczba pracujących. Wzrost ten był jednak znacznie niższy (ponad dwukrotnie) niż przeciętny w kraju. Znacznemu spadkowi uległa natomiast liczba bezrobotnych, która w okresie międzyspisywym zmniejszyła się w województwie świętokrzyskim o 66,6% (w Polsce spadek o 68,6%). Zmiany te skutkowały obniżeniem stopy bezrobocia z 14,3% w 2011 r. do 5,0% w 2021 r. (w Polsce spadek do poziomu 3,6%). Pomimo znacznego spadku stopy bezrobocia województwo świętokrzyskie pozostawało nadal regionem charakteryzującym się wysokim natężeniem bezrobocia.

Pracujący

W ostatnim tygodniu marca 2021 r. liczba pracujących w województwie świętokrzyskim wyniosła 504,9 tys. (2,9% ogółu pracujących w kraju). Większość z nich stanowili mężczyźni – 273,5 tys. osób, tj. 54,2%. Z kolei subpopulacja kobiet liczyła 231,4 tys. osób, co stanowiło 45,8% ogółu pracujących w województwie. Niemal 60% pracujących to mieszkańcy wsi. Odsetek ten był zauważalnie wyższy niż średnio w kraju, gdzie wyniósł 40,1%.

W ciągu dekady (lata 2011–2021) nastąpiły istotne przesunięcia wewnątrz populacji aktywnych zawodowo – przybyło pracujących, ubyło bezrobotnych

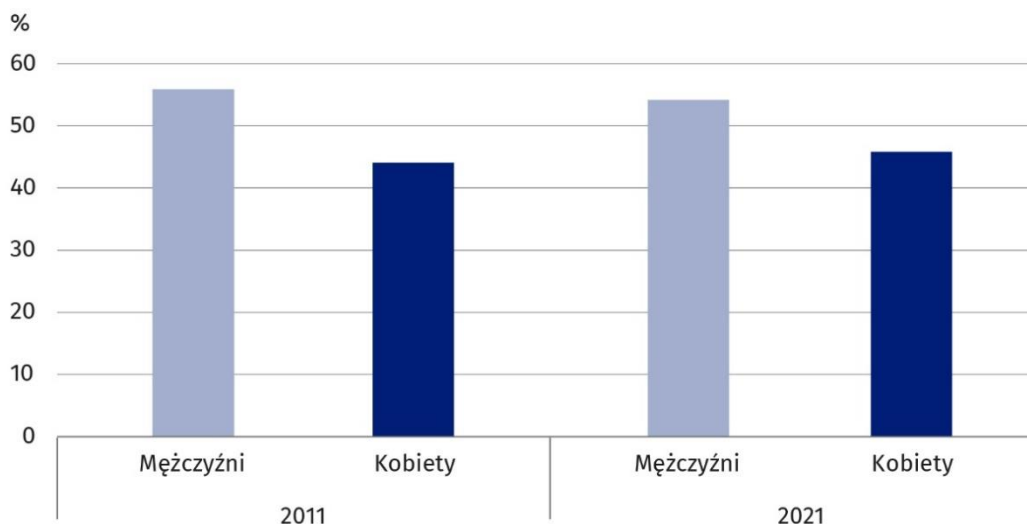
Prawie 60% pracujących w województwie świętokrzyskim stanowili mieszkańcy wsi

¹ Wyniki spisu zostały opracowane dla kategorii ludności według definicji krajowej (definicję zaprezentowano na końcu Informacji sygnalnej).

Tablica 1. Pracujący według płci oraz miejsca zamieszkania

Wyszczególnienie	2011		2021	
	w tys.	w %	w tys.	w %
Ogółem	475,5	100,0	504,9	100,0
Mężczyźni	265,7	55,9	273,5	54,2
Kobiety	209,8	44,1	231,4	45,8
Miasto	203,0	42,7	220,6	43,7
Wieś	272,5	57,3	284,3	56,3

W porównaniu z 2011 r. liczba pracujących mężczyzn zwiększyła się o 2,9%, a kobiet – o 10,3%, natomiast uwzględniając miejsce zamieszkania – liczba pracujących zamieszkałych w miastach była większa o 8,7%, a pracujących mieszkańców wsi – o 4,3%.

Wykres 1. Struktura pracujących według płci

Według wstępnych wyników spisu z 2021 r. osoby w wieku produkcyjnym (mężczyźni w wieku 18–64 lata, kobiety w wieku 18–59 lat) stanowiły 93,4% ogółu pracujących w województwie, a osoby w wieku poprodukcyjnym – 6,6%.

Odsetek pracujących osób w wieku produkcyjnym był większy w populacji mężczyzn (95,4%) niż kobiet (91,0%). Odmienne kształtowała się sytuacja w przypadku osób pracujących w wieku poprodukcyjnym. Odsetek pracujących kobiet w wieku poprodukcyjnym wyniósł 9,0% ogółu pracujących kobiet i był dwa razy wyższy niż wśród mężczyzn. W tym przypadku znaczenie miała różnica w górnej granicy wieku produkcyjnego dla mężczyzn i kobiet, związanej z osiągnięciem wieku emerytalnego.

Wśród pracujących mieszkańców wsi osoby w wieku produkcyjnym stanowiły 95,6%, podczas gdy w miastach 90,4%. Udział pracujących w wieku poprodukcyjnym był natomiast ponad dwukrotnie wyższy w miastach niż na obszarach wiejskich (odpowiednio 9,5% i 4,3%).

W porównaniu z 2011 r. zwiększyła się populacja pracujących w wieku produkcyjnym (o 0,4% wśród mężczyzn i o 5,4% w przypadku kobiet). Zaobserwowano też istotne zmiany polegające na ponad dwukrotnym zwiększeniu liczby pracujących w wieku poprodukcyjnym zarówno wśród mężczyzn, jak i kobiet, a co za tym idzie, także wzrost odsetka osób w tym wieku w stosunku do ogółu pracujących w obrębie danej płci (wśród mężczyzn odsetek ten wzrósł o 2,5 p.proc., a wśród kobiet o 4,3 p.proc.).

W porównaniu z 2011 r. populacja pracujących w wieku poprodukcyjnym zwiększyła się ponad dwukrotnie

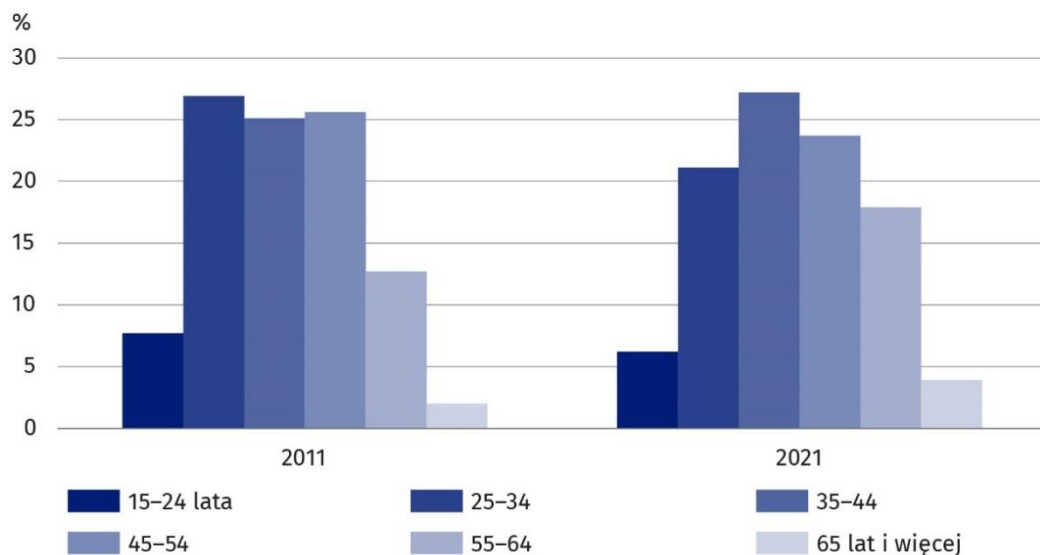
Tablica 2. Pracujący według płci i wieku

Wyszczególnienie	2011			2021		
	ogółem	mężczyźni	kobiety	ogółem	mężczyźni	kobiety
	w tys.					
Ogółem	475,5	265,7	209,8	504,9	273,5	231,4
15–24 lata	36,7	22,6	14,0	31,4	18,3	13,1
25–34	128,0	73,2	54,8	106,3	58,4	47,9
35–44	119,2	63,8	55,5	137,5	73,0	64,5
45–54	121,7	63,3	58,4	119,5	60,1	59,4
55–64	60,5	37,4	23,1	90,6	51,4	39,2
65 lat i więcej	9,4	5,4	4,0	19,6	12,4	7,2
w tym w wieku:						
produkcyjnym	459,8	260,0	199,8	471,4	261,0	210,5
poprodukcyjnym	15,2	5,4	9,9	33,2	12,4	20,8

Analizując strukturę pracujących według dziesięcioletnich grup wieku można zauważyć, że ponad 1/4 pracujących stanowiły osoby w wieku 35–44 lata. Ta grupa wieku dominowała zarówno w populacji mężczyzn, jak i kobiet. Osoby w wieku 35–44 lata przeważały również wśród pracujących w miastach i na wsi. Porównując strukturę pracujących według wieku w miastach i na wsi można zauważyć, że udział osób z najmłodszej grupy wieku (15–24 lata) wśród pracujących mieszkańców wsi był wyższy niż wśród pracujących mieszkańców miast, co świadczyło o wcześniejszej aktywizacji zawodowej ludności wiejskiej. Odmienna sytuacja miała natomiast miejsce w najstarszej grupie wieku – większy odsetek pracujących w wieku 65 lat i więcej był w miastach niż na wsi.

Na przestrzeni 10 lat zmniejszył się odsetek pracujących w wieku 15–34 lata (o 7,3 p.proc.), ale jednocześnie zwiększył się udział pracujących w wieku 35–44 lata (o 2,1 p.proc.) i w wieku 55 lat i więcej (o 7,1 p.proc.).

Wykres 2. Struktura pracujących według wieku

Częściej niż co 4 pracująca osoba w województwie świętokrzyskim była w grupie wieku 35-44 lata.

Bezrobotni

W ostatnim tygodniu marca 2021 r. liczba bezrobotnych w województwie świętokrzyskim wyniosła 26,4 tys. (tj. 4,1% tej populacji w kraju). Większość bezrobotnych stanowili mężczyźni – 15,3 tys., tj. 58,0%, natomiast bezrobotnych kobiet było – 11,1 tys., tj. 42,0%. Proporcje te kształtowały się podobnie jak w kraju, gdzie wśród bezrobotnych również przeważali mężczyźni (55,7%).

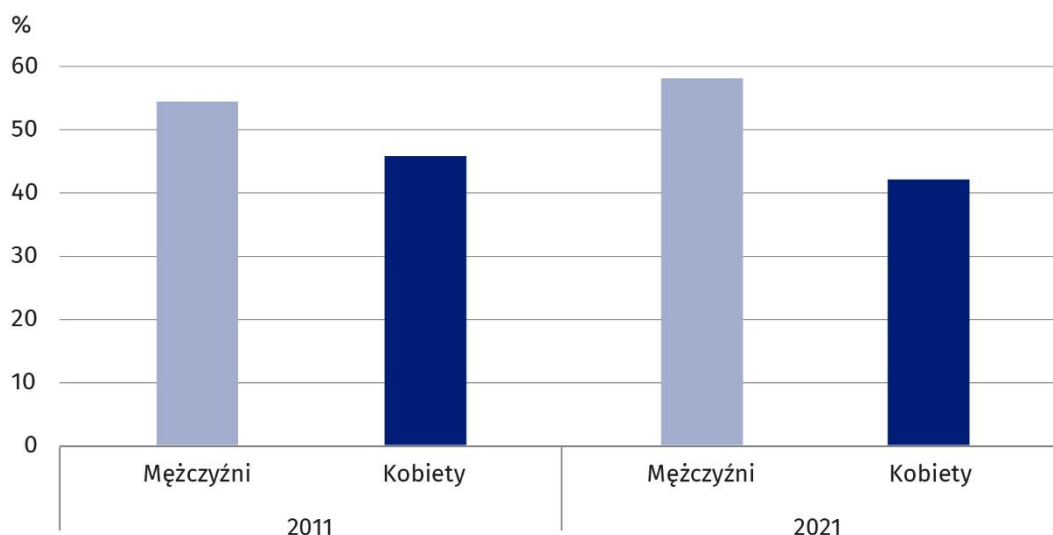
W populacji osób bezrobotnych nieznacznie przeważali mieszkańcy wsi (51,1% ogółu bezrobotnych w województwie). Odmienne sytuacja kształtowała się w skali kraju, gdzie niemal 61% populacji bezrobotnych to mieszkańcy miast. Udział bezrobotnych mężczyzn w miastach był o 1,1 p.proc. wyższy niż na obszarach wiejskich i wyniósł 58,9%.

Tablica 3. Bezrobotni według płci i miejsca zamieszkania

Wyszczególnienie	2011		2021	
	w tys.	w %	w tys.	w %
Ogółem	79,1	100,0	26,4	100,0
Mężczyźni	42,9	54,3	15,3	58,0
Kobiety	36,2	45,7	11,1	42,0
Miasto	39,8	50,4	12,9	48,9
Wieś	39,3	49,6	13,5	51,1

W porównaniu z wynikami NSP 2011 populacja bezrobotnych zmniejszyła się o 52,7 tys., tj. o 66,6%. W przypadku bezrobotnych kobiet zbiorowość ta była mniejsza o 25,1 tys. (o 69,3%), a w przypadku bezrobotnych mężczyzn o 27,6 tys., tj. o 64,3%. W miastach populacja bezrobotnych zmalała o 26,9 tys. (o 67,6%), a na wsi o 25,8 tys. (o 65,6%).

Wykres 3. Struktura bezrobotnych według płci

Osoby bezrobotne to w przeważającej części osoby w wieku produkcyjnym (99,6%). Na brak pracy najbardziej narażone były osoby między 25 a 44 rokiem życia, których udział w ogółem bezrobotnych w województwie przekroczył 50%. Prawidłowość tą odnotowano zarówno wśród mężczyzn, jak i kobiet, przy czym w przypadku subpopulacji kobiet odsetek osób w wieku 25–44 lata był znacznie większy niż w przypadku subpopulacji mężczyzn (55,0%, wobec 47,1%). Z kolei biorąc pod uwagę miejsce zamieszkania to ponad połowa bezrobotnych

Wśród bezrobotnych mieszkańców województwa świętokrzyskiego przeważali mężczyźni

W porównaniu z wynikami NSP 2011 populacja osób bezrobotnych zmniejszyła się prawie trzykrotnie

Na brak pracy najbardziej narażone były osoby między 25 a 44 rokiem życia

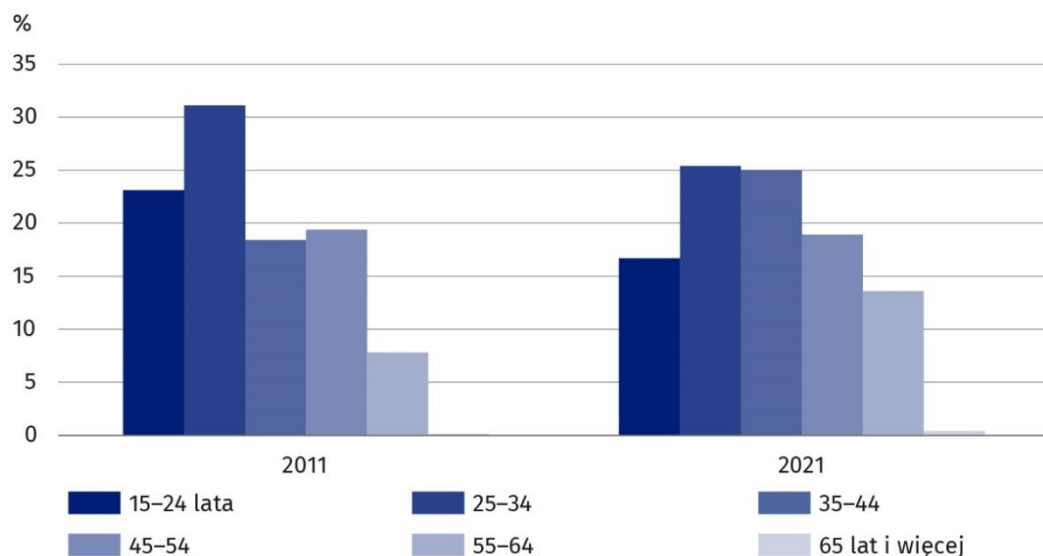
mieszkańców miast była w wieku 25–44 lata, natomiast na wsi odsetek ten był nieznacznie niższy i oscylował wokół 49%.

Tablica 4. Bezrobotni według płci i wieku

Wyszczególnienie	2011			2021		
	ogółem	mężczyźni	kobiety	ogółem	mężczyźni	kobiety
	w tys.					
Ogółem	79,1	42,9	36,2	26,4	15,3	11,1
15–24 lata	18,3	10,3	8,0	4,4	2,5	1,9
25–34	24,6	12,8	11,8	6,7	3,7	3,0
35–44	14,5	7,3	7,3	6,6	3,5	3,1
45–54	15,4	8,3	7,1	5,0	2,9	2,1
55–64	6,2	4,2	2,0	3,6	2,7	1,0
65 lat i więcej	0,1	0,1	0,0	0,1	0,1	0,0
w tym w wieku:						
produkcyjnym	78,9	42,8	36,0	26,3	15,2	11,0
poprodukcyjnym	0,2	0,1	0,1	0,2	0,1	0,1

Analiza danych spisowych w czasie wykazuje, że ubytek liczby bezrobotnych miał miejsce w każdej 10-letniej grupie wieku, niezależnie od płci. Zróżnicowana skala tych zmian wpłynęła istotnie na strukturę bezrobotnych wg wieku w porównaniu z 2011 r. W ramach całej populacji bezrobotnych zmniejszyły się odsetki osób w grupach wieku: 15–24 lata (z 23,1% do 16,7%), 25–34 lata (z 31,1% do 25,4%) i 45–54 lata (z 19,4% do 18,9%), zwiększyły się natomiast udziały bezrobotnych w wieku: 35–44 lata (z 18,4% do 25,0%) i 55–64 lata (z 7,8% do 13,6%) oraz 65 lat i więcej (z 0,1% do 0,4%).

Wykres 4. Struktura bezrobotnych według wieku

Skalę bezrobocia (dokładniej niż przy pomocy liczb bezwzględnych – liczby bezrobotnych) określa **stopa bezrobocia**, czyli udział bezrobotnych w liczbie aktywnych zawodowo. W końcu marca 2021 r. stopa bezrobocia w województwie świętokrzyskim wyniosła 5,0% i była jedną z najwyższych (po województwie podkarpackim i warmińsko-mazurskim) w kraju. Wskaźnik ten, analogicznie jak w skali całego kraju, był wyższy wśród mężczyzn niż kobiet oraz w miastach niż na wsi.

Zmiany w populacji pracujących i bezrobotnych pomiędzy 2011 a 2021 r. wpłynęły także istotnie na zmiany natężenia bezrobocia. Stopa bezrobocia ogółem zmniejszyła się o 9,3 p. proc., wśród mężczyzn obniżyła się o 8,6 p. proc., a wśród kobiet – o 10,1 p. proc. W przypadku miast spadek tego wskaźnika wyniósł 10,9 p. proc., a na wsi – 8,1 p. proc.

Stopa bezrobocia zmniejszyła się z 14,3% w końcu marca 2011 r. do 5,0% w końcu marca 2021 r.

Tablica 5. Stopa bezrobocia według płci i wieku

Wyszczególnienie	2011			2021		
	ogółem	mężczyźni	kobiety	ogółem	mężczyźni	kobiety
	w %					
Ogółem	14,3	13,9	14,7	5,0	5,3	4,6
15–24 lata	33,3	31,2	36,3	12,4	12,0	12,8
25–34	16,1	14,9	17,7	5,9	5,9	5,9
35–44	10,9	10,2	11,6	4,6	4,5	4,6
45–54	11,2	11,6	10,8	4,1	4,6	3,5
55–64	9,3	10,1	8,0	3,8	4,9	2,4
65 lat i więcej	0,9	1,1	0,6	0,5	0,6	0,3
w tym w wieku:						
produkcyjnym	14,6	14,1	15,3	5,3	5,5	5,0
poprodukcyjnym	1,1	1,1	1,2	0,5	0,6	0,4

Wysokość stopy bezrobocia była znacznie zróżnicowana w poszczególnych grupach wieku. Najwyższą stopę bezrobocia (ponad dwukrotnie wyższą niż stopa dla ogółu zbiorowości), tj. 12,4% odnotowano w grupie osób w wieku 15-24 lata, co oznacza, że średnio co ósma osoba spośród aktywnych zawodowo w tym wieku (pracujących lub chcących pracować i aktywnie tej pracy poszukujących) nie mogła znaleźć pracy w marcu 2021 r. Jeszcze trudniejszą sytuację na rynku pracy mieli mężczyźni w tym wieku mieszkający w mieście, dla których stopa bezrobocia wyniosła 14,4%. Natężenie bezrobocia w kolejnych grupach wieku, poza grupą osób w wieku 65 lat i więcej, było zbliżone – stopa bezrobocia ogółem zawierała się w granicach 3,8% – 5,9%.

Najwyższą stopę bezrobocia – 12,4% odnotowano w grupie osób w wieku 15–24 lata. W jeszcze trudniejszej sytuacji byli mężczyźni w tym wieku mieszkający w mieście, dla których stopa bezrobocia wyniosła 14,4%

W przypadku cytowania danych Głównego Urzędu Statystycznego prosimy o zamieszczenie informacji: „Źródło danych GUS”, a przypadku publikowania obliczeń dokonanych na danych opublikowanych przez GUS prosimy o zamieszczenie informacji: „Opracowanie własne na podstawie danych GUS”.

Powiązane opracowania

[Narodowy Spis Powszechny Ludności i Mieszkań 2021. Metodologia i organizacja badania](#)

[Raport zawierający wstępne wyniki NSP 2021](#)

[Status osób na rynku pracy - wyniki wstępne NSP 2021](#)

Temat dostępny w bazach danych

[GUS - Bank Danych Lokalnych \(stat.gov.pl\)](#) – obszar tematyczny: Narodowe Spisy Powszechne

Ważniejsze pojęcia

Wybrane pojęcia i definicje spisowe odnoszą się bezpośrednio do omawianego tematu badawczego.

Ludność według definicji krajowej – to stali mieszkańcy Polski, w tym osoby, które przebywają czasowo za granicą (bez względu na okres przebywania), ale zachowały stałe zameldowanie w Polsce. Do ludności nie są natomiast zaliczani imigranci przebywający w Polsce czasowo.

Wiek osób określa się liczbą lat ukończonych ustaloną poprzez porównanie pełnej daty urodzenia z datą przeprowadzenia spisu (tzw. momentem krytycznym, tj. 31 marca 2021 r.).

W spisie zastosowano definicje aktywności ekonomicznej ludności zalecane przez Europejską Komisję Gospodarczą ONZ i Urząd Statystyczny Unii Europejskiej (Eurostat), oparte o rekomendacje Międzynarodowej Organizacji Pracy. Zgodnie z tymi zaleceniami przedmiotem badania był fakt wykonywania/posiadania pracy w okresie badanego tygodnia (w Polsce był to tydzień bezpośrednio poprzedzający moment krytyczny spisu, tj. 25–31 marca 2021 r.) bądź poszukiwania pracy i gotowości do jej podjęcia. Przyjęto regułę klasyfikowania każdej osoby tylko do jednej z trzech kategorii: pracujących, bezrobotnych lub biernych zawodowo (faktyczna, a nie formalno-prawna sytuacja zawodowa badanych osób).

Ludność aktywna zawodowo obejmuje wszystkie osoby uznane za pracujące lub bezrobotne zgodnie z definicjami podanymi poniżej.

Do **pracujących** zostały zaliczone wszystkie osoby w wieku 15 lat i więcej, które w okresie badanego tygodnia:

- wykonywały przez co najmniej 1 godzinę pracę przynoszącą zarobek lub dochód,
- nie wykonywały pracy, ale formalnie miały pracę a przyczyną czasowego niewykonywania pracy była np. choroba własna, urlop związany z wypoczynkiem lub opieką nad dzieckiem lub osobą dorosłą, przestój ekonomiczny firmy.

Bezrobotni to osoby w wieku 15-74 lata, które spełniły jednocześnie trzy warunki:

- w okresie badanego tygodnia nie były osobami pracującymi,
- aktywnie poszukiwały pracy tzn. podjęły konkretne działania, aby znaleźć pracę, w okresie od 1 do 31 marca,
- były zdolne/gotowe podjąć pracę w tygodniu badanym i następnym.

Do bezrobotnych zaliczono także osoby, które znalazły pracę i oczekiwały na jej rozpoczęcie w okresie 3 miesięcy oraz były gotowe tę pracę podjąć.

Stopę bezrobocia obliczono jako udział bezrobotnych (ogółem lub danej grupy) w liczbie ludności aktywnej zawodowo (ogółem lub danej grupy).